

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/332/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7216204733
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Cakoci
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7216204733.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Cakociho a členov senátu JUDr. Moniky Géciovej, PhD. a JUDr. Petra Tutka v spore žalobcu Stavebné bytové družstvo I Košice, so sídlom v Košiciach, Vojenská 14, IČO: 31 661 734, zastúpeného JUDr. Ivanom Husárom, advokátom advokátskej kancelárie so sídlom v Košiciach, Vojenská 14 proti žalovanému Mestu Košice, so sídlom v Košiciach, Tr. SNP 48/A, IČO: 00 691 135, o zaplatenie 7.727,28 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice II zo dňa 14.5.2018 č.k. 11C/58/2016-183 jednohlasne takto

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania.

Žalobcovi priznáva plnú náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol návrh na prerušenie konania a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi 7.727,28 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne z dlžnej sumy od 21.4.2016 do zaplatenia, to všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalovaného zaviazal nahradiť žalobcovi trovy konania v plnom rozsahu.

2. Týmto rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol o nároku žalobcu na zaplatenie sumy 7.727,28 eur spolu s príslušenstvom, ktorého sa domáhal na základe tvrdenia, že je vlastníkom nehnuteľnosti, a to nebytového priestoru č. XX- M. X-X nachádzajúceho sa v bytovom dome súp. č. XXXX stojacom na parc. č. XXXX/XXX zapísanej na LV č. XXXX, kat. úz. J. Ť. a to na I. ulici č. XX, XX. Tieto nebytové priestory žalovaný užíva bez právneho titulu, keďže opakovane nereagoval na ponuku na uzavretie nájomnej zmluvy. Z tohto dôvodu žalobca žiada zaplatenie sumy zodpovedajúcej primeranému nájomnému za sporné obdobie od 1.2.2015 do 31.1.2016, a to vo výške 35,00 eur / m² / rok.

3. Rozsudok odôvodnil súd prvej inštancie tým, že na základe vykonaného dokazovania zistil, že podľa výpisu z LV č. XXXX, katastrálneho územia J. Ť., obec H. - N. Ť., okres H. F. výlučným vlastníkom nebytového priestoru X-X na prízemí a nebytového priestoru X-X v suteréne obytného domu na I. XX I. H. so súp. č. XXXX, ktorý sa nachádza na pozemku parcele č. XXXX/XXX, je žalobca. túto skutočnosť potvrdzuje aj rozsudok Okresného súdu Košice I č.k. 15C/60/2011- 277 zo dňa 31.10.2013 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 11Co/59/2014 zo dňa 27. januára 2016 (právoplatnosť 07.03.2016, vykonateľnosť 11.3.2016)

4. Z protokolu o fyzickom odovzdaní a prevzatí časti nehnuteľného majetku vyplýva, že žalovaný dňa 19.10.2016 odovzdal predmetný nehnuteľný majetok - nebytové priestory č. X-X v suteréne a č.X-X na X. poschodí v obytnom dome na ul. I. č. XX,XX evidované na LV č. XXXX.

5. Ďalej súd prvej inštancie konštatoval, že obe strany dali vyhotoviť súkromný znalecký posudok a súd tiež nariadil znalecké dokazovanie v konaní sp. zn. 24C/138/2012. Žalobca mal za to, že obvyklé nájomné za predmetné nebytové priestory v spornom období bolo vo výške 35,- eur/m2/rok, t.j. 2,92 eur/m2/mesiac za oba nebytové priestory o celkovej výmere 220,78 m². Znalec Ing. Ščerba ustanovený súdom ustálil obvyklú výšku nájomného za nebytový priestor č. X-X, ktorý sa nachádza na prízemí bytového domu za rok 2010 vo výške 3,75 eur/m2/mesiac, za rok 2011 vo výške 4,50 eur/m2/mesiac a za rok 2012 za rok 2012 vo výške 4,66 eur/m2/mesiac a za rok 2013 vo výške 4,82 eur/ m2/mesiac a pri nebytovom priestore č. X - X, ktorý sa nachádza v suteréne bytového domu určil výšku obvyklého nájomného za rok 2010 vo výške 2,46 eur/m2/mesiac, za rok 2011 vo výške 2,70 eur/m2/mesiac, za rok 2012 vo výške 3,16 eur/m2/mesiac za rok 2013 vo výške 3,46 eur/m2/mesiac, pričom znalec vychádzal z výmery nebytových priestorov č. X-X - 135,06 m², č. X-X - 69,74 m², spolu 204,80 m². V tomto prípade znalecký posudok neurčoval výšku obvyklého nájomného pre rok 2015 a 2016 avšak z vykonaného dokazovania mal za evidentné, že výška priemernej ceny obvyklého nájomného z roka na rok stúpala, čo nespochybnil ani žalovaný.

6. Znalkyňa Ing. Hakajová ustálila obvyklú výšku nájomného len za nebytový priestor č. X - X nachádzajúci sa na X. posch. bytového domu vo výške 5.811,00 eur (t.j. 2,94 eur/m2/mesiac).

7. Znalec Ing. Ján Moravský stanovil obvyklú výšku nájomného za nebytový priestor č. X - X na X. posch. vo výške 23,68 eur/m2/rok (t.j. 1,97 eur/m2/mesiac) a za nebytový priestor č. X - X nachádzajúci sa v suteréne vo výške 13,27 eur/m2/rok (t.j. 1,11 eur/m2/mesiac). Všetci znalci pri stanovení obvyklej výšky nájomného zohľadnili aj vyjadrenia realitných kancelárií, podľa ktorých výška obvyklého nájomného za nebytové priestory v spornom čase a v spornej lokalite bola v rozmedzí od 4 do 5,50 eur/m2/mesiac bez médií a tiež zohľadnili výšku nájomného v danej lokalite, za ktorú prenajímali nebytové priestory žalobca alebo Mestská časť Košice - N. Ľ., kde v prípade žalobcu bolo nájomné dohodnuté vo výške rozmedzí 42,- eur/m2/rok a v prípade mestskej časti sa pohybovalo v rozmedzí od 11,13 do 19,76 eur/m2/ rok.

8. Konštatoval, že obvyklé nájomné v danej lokalite a v spornom období za nebytové priestory stanovené realitnými kancelárkami a znalcami Ing. Hakajovou a Ing. Ščerbom sa navzájom nelíšilo v podstatnej miere a bolo v podobnej výške ako nájomné, za ktoré v rovnakej lokalite prenajímali nebytové priestory aj žalobca. Naopak súkromný znalecký posudok predložený žalovaným, vyhotovený Ing. Moravským stanovil obvyklé nájomné v sume podstatne nižšej oproti ostatným listinám, preto súd mal za to, že bezdôvodné obohatenie vo výške obvyklého nájomného, tak ako to žiada žalobca v tejto žalobe reálne zodpovedá obvyklému nájomnému v spornom čase a v danej lokalite. Súd zároveň zdôrazňuje, že znalecký posudok Ing. Moravského sa javí byť tendenčným a to z toho uhla pohľadu, že pri porovnávacej metóde, ktorú aplikovali všetci traja znalci síce navýšil počet porovnávaných nájomných zmlúv, avšak tieto boli navýšené len o zmluvy, kde bol prenajímateľom mestská časť Ľ., ktorá z neznámych a žalovaným nevysvetlených dôvodov prenajímala nebytové priestory za podstatne nižšie nájomné ako je trhová cena. Takéto „umelé“ zníženie priemernej ceny prostredníctvom komparatívnej metódy, ktorú znalci zhodne využívali (všetky nehnuteľnosti, ktoré mestská časť prenajímala sa nachádzajú na ulici G., pričom sporná nehnuteľnosť sa nachádza na ulici I., kde bolo preukázané, že trhová cena v iných prípadoch je ešte vyššia ako žalobcom uplatňovaná v tomto konaní) sa javí prinajmenšom za neobjektívne. Zároveň tomuto znaleckému posudku je možné vytknúť aj tú skutočnosť, že bez riadneho odôvodnenia znalec vychádzal z rovnakej ceny nájmu v roku 2009 ako aj v roku 2016, čo je zjavne v rozpore s výsledkami, ktoré boli prezentované, ďalšími dvoma znaleckými posudkami.

9. Na základe týchto skutkových záverov súd prvej inštancie s poukazom na ust. § 451 ods. 1 a 2, § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka žalobe vyhovel a žalovaného zaviazal vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 7.727,28 eur. K námietke žalovaného, v ktorej žiadal započítať oproti nároku žalobcu ním vykonané investície do sporných nebytových priestorov vo výške 150.784,00 eur uviedol, že nebolo medzi stranami sporné, že žalovaný do 15.8.2002 preinvestoval do nebytových priestorov 150.784,00 eur bez súhlasu žalobcu ako vlastníka. S poukazom na žalobcom vznesenú námietku premlčania posudzoval ich dôvodnosť a dospel k záveru, že od ukončenia týchto investícií uplynula 3-ročná premlčacia doba dňa 15.8.2005 a keďže žalovaný si nárok prvýkrát uplatnil žalobou na súde dňa 6.5.2016, skonštatoval premlčanie tohto nároku.

10. Proti rozsudku podal včas odvolanie žalovaný. Tento žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Svoje odvolanie zakladal na dôvodoch uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP. Mal za to, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní konštatoval, že v priebehu konania vzniesol niekoľko námietok voči znaleckému posudku vyhotoveného súdom ustanoveným znalcom Ing. Ščerbom a rovnako ako aj voči znaleckému posudku Ing. Hakajovej. Súd prvej inštancie sa však s týmito námietkami nevyporiadal. Poukázal na to, že znalec Ing. Ščerba súdom ustanovený v konaní 24C/138/2012 vypočítal východiskovú a technickú hodnotu oboch nebytových priestorov, ale s týmito hodnotami vôbec nepracoval. Výšku nájomného za sporné obdobie vypočítal ako obyčajný matematický priemer hodnôt a údajov získaných z podkladov troch realitných kancelárií. Má za to, že ešte ani tento priemer nevykonal, čo do výpočtov správne. V znaleckom posudku nebol zohľadnený účel nájmu, umiestnenie ani užívanieschopnosť nebytových priestorov ani technická vybavenosť. Mal za to, že predmetom tohto znaleckého posudku nebol výpočet obvyklého nájomného za žalované obdobie od 1.2.2015 do 31.1.2016. Súd neprihliadol na jeho námietky ohľadne odhadov realitných kancelárií, ktoré si do cien nájmov započítajú aj svoje marže. Takto hrubé odhady cien nájmov získané od realitných kancelárií nemôžu byť podkladmi pre výpočet obvyklého nájomného. Ani s týmito námietkami sa súd prvej inštancie nevyporiadal. Žalovanému nie je zrejmé ako súd mohol akceptovať neúplné závery znaleckého posudku Ing. Hakajovej, ktorá vôbec neposudzovala nebytové priestor č. X - X nachádzajúci sa v suteréne domu. Výpočet nájomného za tento nebytový priestor nebol predmetom jej posudku. Poukázal na to, že sporné nebytové priestory už neexistujú, na základe rozhodnutia príslušného stavebného úradu došlo k zmene ich využitia, pričom tieto neboli rovnocenné, líšili sa svojou výmerou, umiestnením (X. poschodie, suterén), účelom využitia, technickou vybavenosťou, pričom má za to, že práve tieto rozdielnosti a špecifiká zohľadnil pri výpočte obvyklého nájomného znalec Ing. Moravský. S poukazom na nedostatky znaleckých posudkov Ing. Ščerbu a Ing. Hakajovej má za to, že ich závery nie sú pre toto konanie použiteľné. Práve z tohto dôvodu nechal vypracovať znalecký posudok Ing. Moravským, ktorý vypočítal výšku obvyklého nájomného u oboch nebytových priestorov zvlášť za žalované obdobie a to porovnaním nájmov oveľa väčšieho počtu nebytových priestorov, jeho znalecký posudok je úplný, keďže zohľadnil všetky špecifiká oboch nebytových priestorov a dal odpovede na všetky súdom uložené otázky. Je toho názoru, že pýtať tú istú výšku ušlého nájomného za dva diametrálne odlišné a rôzne nebytové priestory je nemožné. Poukázal na to, že žalobca si v tomto konaní, ako aj v ďalších súdnych konaniach, v ktorých sú žalované ďalšie obdobia (č.k. 36C/115/2010, 24C/138/2012, 42C/124/2015, 15C/182/2013 a 39C/52/2017) uplatňuje jednu (jednotnú) výšku nájomného za oba nebytové priestory, čo súd svojim rozhodnutím odobril aj potvrdil. Žalovaný namieta, že ak bol súd toho názoru, že v konaní nie je potrebné zisťovať výšku obvyklého nájomného za oba nebytové priestory zvlášť, bolo zbytočné ukladať znalcovi Ing. Ščerbovi takúto úlohu. Keďže sa súd takto nevyporiadal s námietkami žalovaného týkajúcimi sa znaleckých posudkov Ing. Ščerbu a Ing. Hakajovej, došlo z jeho strany k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca. Tento žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov konania. Odvolacie námietky žalovaného nepovažuje za dôvodné. Má za to, že v priebehu konania nedošlo k porušeniu žiadnych procesných práv na strane žalovaného. Tento mal možnosť vyjadriť sa k akejkoľvek skutočnosti v priebehu konania, boli mu predložené všetky písomnosti, bol predvolaný na každé pojednávanie a mohol sa ku všetkým dôkazom vyjadrovať. Má za to, že rozhodnutie súdu je aj riadne odôvodnené.

12. Pred meritórnym posúdením odvolania odvolací súd posudzoval vzhľadom na jeho obsah aj rozsah odvolacích námietok a na základe toho dospel k záveru, že uvedeným odvolaním nebol napadnutý výrok súdu prvej inštancie, ktorým bol zamietnutý návrh na prerušenie konania a keďže proti rozsudku nepodal odvolanie žalobca, nebol napadnutý ani výrok, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá. V týchto výrokoch nadobudol rozsudok súdu prvej inštancie právoplatnosť a nebol predmetom prieskumu odvolacím súdom.

13. Na základe toho odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v jeho vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania podľa ust. § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania a na základe toho dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Odvolací súd má za to, že súd

prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci a to dôkazmi, ktoré účastníci na preukázanie svojich skutkových tvrdení označili. Takto vykonané dôkazy vyhodnotil postupom zodpovedajúcim úprave § 191 ods. 1 CSP, vec aj správne právne posúdil, aj vecne správne vo veci rozhodol, pokiaľ žalobe vyhovel. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo žiadne také nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iný rozsudok než ako rozhodol súd prvej inštancie.

14. Odvolací súd sa zhoduje aj s dôvodmi prvoinstančného rozsudku a preto v súlade s ust. § 387 ods. 2 CSP sa obmedzuje na konštatovanie správnosti týchto dôvodov a s poukazom na obsah odvolacích námietok žalovaného považuje za potrebné k týmto dôvodom dodať:

15. Z obsahu spisu je zrejmé, že medzi rovnakými stranami sporu bolo vedených viac konaní, ktorých predmetom bolo vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu užívania sporných nebytových priestorov žalovaným bez právneho dôvodu. V každom z týchto konaní išlo o nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za iné časové obdobia. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na to, že jedno z týchto konaní, a to konanie vedené na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 36C/115/2010 bolo už právoplatne skončené, keď rozsudkom tohto súdu zo dňa 22.5.2018 zaviazal súd rovnakého žalovaného zaplatiť žalobcovi z titulu vydania bezdôvodného obohatenia za užívanie rovnakých nebytových priestorov za obdobie od 1.11.2008 do 31.10.2009 a taktiež za ďalšie obdobie od 1.1.2010 do 31.5.2010, sumu 10.941,30 eur. Z dôvodov tohto rozsudku vyplýva, že výška bezdôvodného obohatenia bola súdom ustálená na základe rovnakých dôkazov a to znaleckých posudkov Ing. Ščerbu č. 55/2017 a znaleckého posudku Ing. Hakajovej č. 5/2017, ako aj znaleckého posudku Ing. Jána Moravského č. 27/2018 vyhotoveného na žiadosť žalovaného. V tomto rozsudku bola ustálená výška nájmu rovnakých nebytových priestorov na 35 eur/m²/rok. Tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 7.3.2019 pod sp.zn. 5Co/365/2018. Z dôvodov tohto rozsudku vyplýva, že všetky skutkové zistenia, na základe ktorých súd vec posúdil po právnej stránke považoval odvolací súd za správne s tým, že tieto majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Poukázal na to, že súd prvej inštancie správne prihliadol pri rozhodovaní o výške bezdôvodného obohatenia aj na skutočnosť, že žalovaný akceptoval sumu 35 eur/m²/rok ako prípadné nájomné za užívanie predmetných nebytových priestorov, preto jeho spochybňovanie tejto sumy považoval za účelové.

16. Z takto zistených skutočností odvolací súd vyvodil záver, že právoplatným súdnym rozhodnutím bola už medzi rovnakými stranami sporu vyriešená rovnaká sporná otázka ohľadne výšky bezdôvodného obohatenia žalovaného z titulu užívania rovnakých nebytových priestorov, aj keď za iné časové obdobie. Svoje závery pri uvedenom rozhodnutí súd vyvodil na základe rovnakých dôkazov, aké sú hodnotené aj v prebiehajúcim súdnom konaní za iné časové obdobie. Žalovaný v konaní nepreukázal, ale ani netvrdil, aby bol dôvod pre vyčíslenie výšky bezdôvodného obohatenia za sporné, teraz posudzované obdobie v inej výške s prihliadnutím na konkrétne okolnosti. Uvedená skutočnosť znamená, že v inom už právoplatnom súdnom rozhodnutí bola vyriešená medzi stranami sporu rovnaká otázka s konkrétnym záverom o tom, že výška bezdôvodného obohatenia užívanie sporných nebytových priestorov je vo výške 35 eur/m²/rok. Odvolací súd je toho názoru, že za takejto situácie už súd prvej inštancie nebol oprávnený uzavrieť rovnakú spornú otázku medzi rovnakými stranami s iným záverom, s akým ju uzavrel súd už v právoplatne skončenom konaní. S poukazom na tieto dôvody odvolací súd vyhovujúci výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ako aj nadväzujúci správny výrok o trovách konania potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 CSP.

17. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania zakladá na ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v odvolacom konaní úspešný, preto mu patrí plná náhrada trov odvolacieho konania, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie v osobitnom rozhodnutí.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).